

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2017 r.
skargi O. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 stycznia 2014 r., sygn. akt VI Ga (...)
wydanego w sprawie z powództwa Stowarzyszenia U. w W.
i P. R.
przeciwko O. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o zapłatę,

- 1) odrzuca skargę w części dotyczącej punktu 1 (pierwszego) zaskarżonego wyroku;**
- 2) odmawia przyjęcia skargi w pozostałej części;**
- 3) zasądza na rzecz każdego z powodów od skarżącej kwoty po 1217,- (tysiąc dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w K. wskutek apelacji pozwanej zmienił wyrok Sądu Rejonowego w K., którym zasądzono na rzecz powoda kwotę 6051,60 zł z odsetkami ustawowymi, w ten sposób, że uchylił punkt drugi dotyczący kosztów procesu zasądzonych na rzecz powoda P. R. i w punkcie III zasądził od

pozwanej spółki na rzecz powodowego Stowarzyszenia kwotę 303 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu, zaś w pozostałej części oddalił apelację.

Sąd ten podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i co do zasady dokonaną ocenę prawną z tym, że przyjął, iż nie wszystkim wskazanym przez ten Sąd elementom oferty pozwanej należy przypisać istotne znaczenie dla oceny jej treści. Zgodził się jednak ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, że całość druku oferty, w szczególności używane w druku słownictwo, posługiwanie się fragmentem logo Urzędu Patentowego, eksponowanie przy użyciu dużej czcionki informacji o publikacji znaku towarowego i stosowanie czcionki znacznie pomniejszonej do wskazania elementów usługi komercyjnej było zabiegiem celowym i z punktu widzenia zasad socjotechniki nastawionym na dezorientację odbiorcy oferty. Sąd Okręgowy przyjął, że pozwana skonstruowała ofertę w taki sposób, by sugerowała pochodzenie od innego, urzędowego podmiotu. Sugestię, że oferta może pochodzić od Urzędu Patentowego lub jednostki działającej z jego upoważnienia pogłębia brak interesu właściciela znaku w jego publikacji w komercyjnej internetowej bazie znaków towarowych; z taką publikacją nie łączy się żadna ochrona znaku a publikacja taka w zasadzie nie zawiera treści reklamujących przedsiębiorcę. Nie podzielił zarzutu pozwanej, że komunikat ostrzegawczy na stronach Urzędu Patentowego jej nie dotyczył, bo wykorzystywała bazy Urzędu i zbieżność jej oznaczenia z firmą wskazaną w komunikacie nieodparcie kojarzy się z pozwaną, która nie wskazała nawet na istnienie innej firmy o takiej samej nazwie prowadzącej działania opisane w komunikacie.

Z tych względów Sąd Okręgowy stwierdził, że zawierając umowę z pozwanym powód działał pod wpływem błędu i to błędu wywołanego przez pozwaną celowo lub z zamiarem ewentualnym. W jego ocenie nie jest przesłanką wystąpienia błędu w oświadczeniu woli stwierdzenie, że został on wywołany przez adresata oświadczenia. Błąd jest zjawiskiem obiektywnym zachodzącym po stronie adresata niezależnie od przyczyn go wywołujących, czy też podmiotu, który powstanie błędu spowodował. Wywołanie błędu ma jedynie znaczenie dla możliwości uchylenia się od jego skutków przez składającego oświadczenie woli. W ocenie Sądu powód działał pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej, bo pozostawał w mylnym wyobrażeniu co do treści czynności i skutku jaki wywoła.

Pozwana wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego wyroku w całości. Zarzuciła naruszenie art. 6 k.c., art. 84 § 1 k.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c. i wskazała, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z tymi przepisami a skutek jego wydania poniosła szkodę w kwocie 7436,59 zł, w tym w kwocie 6051,60 z tytułu należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi oraz w kwocie 303 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pojęcie orzeczenia niezgodnego z prawem (art. 424 § 1 i 2 k.p.c.) było przedmiotem wykładni w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego i ukształtował się pogląd, że jest to orzeczenie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętym standardami rozstrzygnięć albo orzeczenie wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, a naruszenie to jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06 (OSNC 2007, nr 2, poz. 35) stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, to ustalenie jego bezprawności, które musi uwzględniać istotę władzy sądowniczej, a zatem zarówno orzekanie w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od „głosu sumienia” sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Bezprawność orzeczenia sądowego ma zatem charakter bezprawności kwalifikowanej, a jego niezgodność z prawem musi polegać na elementarnej i oczywistej obrazie prawa przez sąd, a więc takiej, która polega na błędach w wykładni lub subsumcji o stopniu rażącym i oczywistym (wyroki z dnia 4 grudnia 2008 r., sygn. I CNP 72/08, nie publ., z dnia 17 maja 2012 r., I CNP 55/11, nie publ., z dnia 14 czerwca 2012 r., I CNP 7/12, nie publ.).

Kwestionowanemu przez pozwaną wyrokowi Sądu Okręgowego tak pojętego rozumienia bezprawności nie można przypisać.

Celem powołania dowodu z opinii biegłego nie jest ustalenie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia lecz udzielenie sądowi wiadomości specjalnych w takich kwestiach, których wyjaśnienie przekracza zakres wiedzy wynikający z doświadczenia życiowego osób posiadających wykształcenie ogólne.

Zarówno ustalenie okoliczności faktycznych, które wskazywałyby na istnienie lub brak interesu powoda w publikacji znaku towarowego jego przedsiębiorstwa w komercyjnej bazie danych, jak i ocena, czy konstrukcja danego tekstu może dezorientować odbiorcę i wprowadzać go w błąd, leży w kompetencji sądu a nie biegłego. Sąd Okręgowy nie naruszył zatem art. 278 § 1 k.p.c., zwłaszcza w sposób kwalifikowany.

Analiza skargi oraz motywów Sądu drugiej instancji już *prima facie* pozwala na ocenę, że nie doszło do naruszenia zarzucanych uchybień przepisom prawa materialnego. Błędnie wywodzi bowiem skarżąca, że przesłanką wystąpienia błędu w oświadczeniu woli jest wywołanie tego błędu przez adresata oświadczenia woli. Art. 84 § 1 zd. 1 k.c. pozwala na uchylenie się od treści czynności prawnej w razie błędu co do treści czynności prawnej, a więc w razie powzięcia fałszywego wyobrażenia o właściwościach jej przedmiotu, zaś zdanie drugie tego przepisu uzależnia dopuszczalność uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego innej osobie od wywołania błędu przez tę osobę. Sąd ustala więc najpierw czy wystąpił błąd prawnie doniosły w złożeniu oświadczenia woli, a jeżeli zostało ono złożone innej osobie, czy dopuszczalne jest uchylenie się od jego skutków wskutek wywołania przez tę osobę. Wbrew twierdzeniu skarżącej brak podstaw do przyjęcia rażącego naruszenia art. 6 k.c. w sytuacji, w której sąd przyjmuje za udowodnione okoliczności wskazane przez powoda i podziela jego argumenty przytoczone na poparcie zaistnienia tych okoliczności oraz stwierdza, że strona przeciwna nie wykazała okoliczności przeciwnych, a taka sytuacja procesowa miała miejsce w tej sprawie. Skarżąca w żaden sposób również nie wskazała, jaki wpływ miałyby ewentualne naruszenie tego przepisu na zastosowanie art. 84 § 1 k.c. w kontekście pozostałych motywów Sądu Okręgowego.

Cechę bezprawności można przypisać orzeczeniu tylko w razie dokonania rażąco błędnej wykładni przepisu, lub rażąco wadliwego zastosowania w określonym stanie faktycznym.; jedynie wtedy zachodzi bowiem niezgodność z prawem mająca charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. *Prima facie* w sposób niewątpliwy skarga jest oczywiście bezzasadna, bo treść zarzutów i ich

uzasadnienie nie pozwalają na przyjęcie tak rozumianej niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew twierdzeniu skarżącej wskazane jako szkoda uiszczone przez nią koszty koszty procesu nie stanowią szkody w rozumieniu art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., wobec czego skarga w tej części podlega, jako niedopuszczalna, odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. W pozostałej części ze wskazanych wyżej względów orzeczono na podstawie art. 424⁹ k.p.c.

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i 424¹² k.p.c. oraz § 2 pkt 4 i § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800).